

خپړلو ته نه پرېښود و، نوموږ هم دروسانود ظلم له
 لاسه دخپل دين دساتنې اوله خپل اسلامي هېواد
 نه دروسانود بېرته شري لواود خلقيانو، پرچميانود
 وركولو په نيت هجرت وكړي .

پوښتنې

- ۱- دخداي پهلاره كې هجرت كول څه شي دي؟
- ۲- هجرت څه ته وايي؟
- ۳- زمونږ پېغمبر د څه دپاره له مكې معظې نه
 هجرت كړى وو؟
- ۴- زمونږ پېغمبر له كوم ځاى نه، كوم ځاى ته
 هجرت كړى وو؟
- ۵- مونږ د چا د ظلم له لاسه هجرت كړى دي؟
- ۶- مونږ د څه دپاره هجرت كړى دي؟

جهاد

د خدای جَلَّ جَلَالُهُ د دین د لوړ والي اوساتني

د پاره په ځان، مال، ثربه او قلم کوبښښ کولو ته جهاد وايي .

جهاد نرمونږ په دین کښي یو لوړ عبادت دی . د خدای

د رضا د پاره جهاد کول د پرتو اب لري . جهاد د دین

د ساتني د پاره یوه ښه لاره ده . خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ مونږ

مسلمانانو ته د جهاد امر کړی دی . نرمونږ پیغمبر ﷺ

د کافرانو سره جهاد کاوه او مونږ ته د جهاد لارښوونه

کړې ده ، ځکه جهاد پر مونږ فرض دی .

مونږ هم باید دخپل دین د لوړ والي اوساتني په

خاطر د دین د ښمنانو سره په سراو مال جهاد وکړو ،

او خپله پاکه اسلامي خاوره د روسانو له ناپاکو

منگلو څخه آزاده کړو . خلقیان ، پرچمیان او نور د

دین دښمنان په پوره ډول له منځه یوسو .
 د اسلام پاک سپېڅلی بیرغ په خپله اسلامي
 خاوره کښې ورپور او په ټولنې کښې اسلامي شریعت جاري
 کړو . لوی خدای جلّالہ دې په دې لاره کښې مونږ ته
 بری رایه برخه کړي . (آین)

پوښتنې

- ۱- جهاد څه ته وايي ؟
 - ۲- جهاد زموږ په دین کی څه ډول عبادت دی ؟
 - ۳- د دین د ساتنې د پاره کومه لاره غوره ده ؟
 - ۴- د جهاد کولواړمونږ ته چا کړی دی ؟
 - ۵- مونږ د کافرانو سره څرنگه جهاد وکړو ؟
-

لاندې جمله پوره کړی !

جهاد پر مونږ () دی .

اودس

کله چي یو مسلمان د لمانځه، اراده، وکړي نو،
لومړي باید له خپل بدن څخه بڼکاره ناپاکي لري کړي؛
اوبیا به اودس وکړي، ځکه چي اودس د لمانځه د
ادا کولو د پامه شرط او فرض دی.

دلته دې ښوونکي، شاگردانو ته د تشویق د پاره داوداسه فضایل په ساده ژبه بیان کړي اودوی
دې وپوهوي چي دغه کار په دنیا کي دانشاد نفاذت، صحت مندی او د خلقو د علاقو مندی سبب
کړي، او په آخرت کښي د جنت اود الله د نعمت مستحق. . دې روایت لکه،
«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ»، اود یو ترغیبي حدیث مفهوم ورته ووايي.
لکه، «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِذَا تَوَضَّأَ الْعَبْدُ، فَمَضَضَ خَرْجَتِ الْخَطَايَا
مِنْ فِيهِ، فَإِذَا اسْتَنْشَرَتْ خَرْجَتِ الْخَطَايَا مِنْ أَنْفِهِ، فَإِذَا غَسَلَ وَجْهَهُ خَرْجَتِ الْخَطَايَا مِنْ
وَجْهِهِ، حَتَّى تَخْرُجَ مِنْ تَحْتِ أَشْفَارِ عَيْنَيْهِ، فَإِذَا غَسَلَ يَدَيْهِ خَرْجَتِ الْخَطَايَا مِنْ يَدَيْهِ حَتَّى تَخْرُجَ
مِنْ تَحْتِ أَظْفَارِ يَدَيْهِ، فَإِذَا مَسَحَ بِرَأْسِهِ خَرْجَتِ الْخَطَايَا مِنْ رَأْسِهِ حَتَّى تَخْرُجَ مِنْ أُذُنَيْهِ -
فَإِذَا غَسَلَ رِجْلَيْهِ خَرْجَتِ الْخَطَايَا مِنْ رِجْلَيْهِ حَتَّى تَخْرُجَ مِنْ تَحْتِ أَظْفَارِ رِجْلَيْهِ ثُمَّ كَانَ
مَشِيئًا إِلَى الْمَسْجِدِ وَصَلَاتُهُ نَافِلَةً». (مرواه مالک، والنسائي، وابن ماجه، والهاكم،

۱۰، استیجا کول، د ظاهري نجاست په لري کولو کښي شامل دی.
محترم استاد به شاگردانو ته د استیجا کولو حکم او ترتیب په نظري توگه وښی.

داود اسه ترتيب

- ۱- لومري به داود اسه دپاره نيت وكړي .
- « اودس كوم چې پاك شم اولمونځ مړاته مرواشي »
اوبيا به په لاندې ترتيب سره اودس وكړي !
- ۲- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ به وويي .
- ۳- دواړه لاسونه به ترمه وړند وپورې درې ځلې پريمنځي .
- ۴- مسواك ياد شهادت گوته به په خوله كې ووهي ،
اوپه بني لاس به درې ځله خولې ته اوږه واچوي او
غرغړه به وكړي .

(۱) محترم ښوونكي صاحب شاگردان زه د مسواك وهلو، ثواب او څه بې بيان كړي اووږي پوهوي چې كه مسواك نه وي ، نزد شهادت گوته په خوله كښي ووهي ، او هم دې د شهادت څكرته چې مسواكي گوته ورته هم ويلى شي وروپېژني .

۵ - په بني به درې كړته په پوزه كښې او به واچوي
او په چپ لاس به پوزه سون كړي او پاكه به يې
پرمنځي .

۶ - درې خله به ټول مخ په دواړو لاسونو
پرمنځي .

«مخ د تندي دوينستانو د شنه كېدوله خايه خخه
تر زې لاندي ، او د يو غوړ د نرمي خخه د بل غوړ د
نرمي پورې دي .»

۷ - كه بزيړه كنه وي نو خلال به يې كړي ، او كه
ننگري وي ، نو كوښښ به وكړي چې دوينستانو
بېخوته او به ورسېږي .

۸ - بيا به دواړه لاسونه ، لومړي بني لاس او بيا
به كين لاس د خنگلوسه پرمنځي .

۹ - د لاسونو گوټي به خلال كړي . كه چېرې

کوته، بنکری اوکری یې په لاس وي، له خپلو
 ځایو څخه به یې بنکته، پورته و خوځوي، ترڅو ترې
 لاندې ځایونه لاندې شي .

- ۱۰ - بیا به د وار په لاسونه لاندې کړي او ټول سبه له اوله تر آخره پورې مسح کړي .
- ۱۱ - بیا به په غټو او مسواکي گوتو د غوږونو ظاهري او دننه برخه مسح کړي .
- ۱۲ - بیا به لاسونه لاندې کړي او د هر لاس د درې گوتو په شاه په غاړه مسح کړي .
- ۱۳ - بیا به د وار په پښې ، لومړۍ پښې او بیا په کینه
 پښه د بننگرو (بجلکو) سره درې ، درې کرته پرمخې .
 او د پښو گوټي به خلال کړي .

نوټ : ښوونکي صاحب د زده کوونکو په وړاندې اودس وکړي .

- ۱ - شاگردان ته به د سرد مسخي طريقه عملاً وروښيي .
- ۲ - ښوونکي صاحب به زده کوونکي ځای په ځای داوداسه په علمي طريقه باندې
 وپوهوي .
- ۳ - ښوونکي صاحب به هر زده کوونکي باندې په جلا جلا توگه اودس کړي ،
 ترڅو زده کوونکي داودس کولو د علمي طريقې سره په ښه توگه آشنا شي ، او شاگردان به وپوهوي
 چې په اودس کښې ، د ايت شريف د لارښوونې سره سم ، په ترتيب سره د مخ ، لاسونو پرمختل
 د سرد مسح او پښې پر پرول ، او هم ښې اندام لومړۍ کول ، او په پلواندام پسې د وچېدلو د مخه د بل
 اندام متصل (جوخت) پرمختل سنت دي .

پوښتنې

- ۱ - داوداسه د پیل نه لومړی باید څه وشي ؟
- ۲ - داوداسه نیت څرنگه دی ؟
- ۳ - د مخ پر منځلو حد ونه وښایاست .
- ۴ - که د چاپه لاس کوټه بنګری یا ګری وي ،
نو داوداسه په وخت کېنې باید څه وکړي
- ۵ - په اوډاسه کې د غړو پر منځلو ترتیب وښایاست .
- ۶ - په اوډاسه کېنې کوم غړي مسح کېږي ؟
- ۷ - هغه اندامونه چې په اوډاسه کېنې پر منځلو
کېږي وښایاست .
- ۸ - کوم ځایونه په اوډاسه کېنې خلال کېږي ؟

د ۱۶، د مخ د پا وړنې پر لړسې ،

او همدارنگه داوداسه په پای کېنې د لاندې دعاء ویل مستحب دي ، او د پرتو اب لري !

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ .

لسونخ^(۱)

لسونخ د اسلام دوهمه بنا، غوره عبادت اود مسلمان او کافر د بېلتون لويه نښه ده .
په شپه او ورځ کېنې پنځه وخته لسونخ فرض دی .

د لمانځه داراء کولو طريقه

وروسته له هغې چې اودس بشپړ شي، مخ په قبله به درېږي او په زړه به خدای جَلَّالُهُ ته متوجه کېږي، اود لمانځه نیت به کوي، او په لاندې ترتیب به لسونخ پیل کوي !

۱ - دواړه لاسونه به غوږ وټه پورته کوي چې د لاسونو غټې گوټې یې د غوږ وټو تر منځ وېرېږي^(۲)، تکبیر تحریمه «الله اکبر» به وایي .

۱۱. استاد دې د شاگردانو د تشویق د پاره دغه لاندې آیتونه او حدیث په ساده ژبه بیان کړي !
[الف] اِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهٰی عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ [ب] اَقْدِ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ [الذین هم وعلیهم عاشقون]
(۳) تکبیر اولی یا تحریمه دی زده کوونکونه وپوهوی اود هغه فضیلت بیان کړی .

۲۔ لاسونہ به را بنکته کوي اود نامه لاندي به
 بني لاس د کين لاس د پاسه په داسي ډول چې د بني
 لاس اور دې گوټي د کين لاس د هډکي پر تخته راشي .
 خچه او غټه کچوته ترې حلقه شي ، بزدي «۱» اودنا
 په ويلو به پيل کوي .

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ
 وَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ
 وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ ط

وروسته به : اَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ط
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ط واي .

(۱) که لمونځ کوونکی بنهځینه وي نو لاسونه به په داسې ډول چې بني لاس په کين لاس د
 د پاسه وي ، په سينه بزدي .

[۸۱ د] مخ پرله پسې پاورقي!

[ج] عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ . أَنَّهُ ذَكَرَ الصَّلَاةَ يَوْمًا فَقَالَ : مَنْ حَافِظٌ عَلَيْهَا كَانَتْ لَهُ نِزَارَةٌ وَبُرْهَانًا وَنَجَاةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَمَنْ لَمْ يَحَافِظْ عَلَيْهَا لَمْ يَكُنْ لَهُ نَوْمٌ وَلَا بُرْهَانٌ وَلَا نَجَاةٌ .
 وَكَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَعَ قَارُورٍ وَفِرْعَوْنٍ وَهَامَانَ وَأَبْنَى ابْنِ حَلَفٍ . رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالطَّبْرَانِيُّ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ .

۲۔ محترم ښوونکی صاحب دې دهر بخت دلما نڅه شاگردانوته وروښيي .

۲۔ که لمونځ کوونکی بنهځینه وي نو په تکبیر تحریمه کښې لاسونه اوښ ورسره اوچتوي .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

محفوظات

أَمَنْتُ	بِاللَّهِ
وَمَلِيكَتِهِ	وَكُتُبِهِ
وَرُسُلِهِ	وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

محترم استاد صاحب به دخیل لزوم دیدله عی ددینا توله هفته وار ساعتوخته
یوخه وخت دد اَمَنْتُ بِاللَّهِ، حفظ ته ویرکری اوپه یادوبه بی زده کوونکوتنه ویرا ذکر ی.

بیابہ دفاقی دسورت پهلوستلوشروع کوی .

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ يَوْمَ الدِّينِ هُوَ
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ هُوَ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ
الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ هُوَ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ هُوَ

اوپه پای کنبی به «آمین» وواپی، له دی وروسته به
دقرآن کریم کمر ترکم دری لندی یا یواورب دایت او یا
یوه سورت لوی . مثلاً داخلص سورت :

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ هُوَ اللَّهُ الصَّمَدُ هُوَ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ هُوَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ هُوَ

یا دفلق سورت : قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ هُوَ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ هُوَ مِنْ شَرِّ غَاسِقٍ

إِذَا وَقَبَ هُوَ مِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ هُوَ مِنْ شَرِّ حَاسِدٍ
إِذَا أَحْسَدَ هُوَ

- ۲- دآمین معنی داده چې : خدايه نرمونږ دعاء قبول کړي .
۳- د فرض د مانع په دریم او شپږم کنبی دفاقی هغه وروسته دکوم بل سورت یا ایت لوستل نشته .

۳- د سورة له لوستلو څخه وروسته به د الله اکبر،
 په ويلو رکوع ته حې او په دواړو لاسوبه د زنگو سترگې
 کلکې نيسي سر او ملا به يو برابر کوي، کم ترکمه
 درې حلې تسبيح «سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ» به وايي .

۴- بيا به در رکوع نه د «سَبَّحَ اللَّهُ لِمَنْ حَمْدُهُ» په ويلو
 سر را پورته کوي او قوې ته به حې، سم به در پړي او (رَبِّكَ اللَّهُ الْحَمْدُ) به وايي .

۵- بيا به د الله اخبر په ويلو سره سجدي ته
 حې اول به دواړه زنگونه، بيا به لاسونه او بيا به دواړو
 لاسونو تر منځ پوزه او وچولی پر مخکې نيسي . گېډه به له ورنو لخوا
 څنگې به له اړخونو څخه بېرته نيسي «او د پښو پښې به
 پر مخکې داسې ودروي چې د گوټو سر و نه قبلي ته مخامخ شي او
 کم ترکمه درې حلې به (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى) وايي .

۶- بيا به له سجدي نه، لومړي وچولی (تندی)، بيا پوزه او بيا لاس او چټو

۱۱- که چېرته لومړی کړونکی بنځينه وي نو گېډه به له ورنو سره او څنگې به له اړخونو سره پورته نيسي

اود، اَللّهُ اَكْبَرُ په ويلو به سر را پورته کوي، او جلسې ته به
 رايي، په چپه پښه به کښېني اوښې پښه به دروي،^(۱)
 اولوه شپه به په جلسه ارام کوي .

۷ - بيا به دوهمې سجدي ته د «اَللّهُ اَكْبَرُ» په ويلوسره
 حي، اود اولې سجدي په شان به د سجدي تسبیح
 وايي .

۸ - وروسته به د «اَللّهُ اَكْبَرُ» په ويلوسره له سجدي
 نه سر را پورته کوي اود دوهم رکعت دپاره شم درېزي .
 دوهم رکعت :

۹ - دوهم رکعت به په بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ط، او
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ شروع اود لومړي رکعت په شان به يې ادا کوي .

(۲) بنحینه لمونځ کورنکې به دواړه پښې، ښي خواته وباسي او پر چپه خوابه جوخته

کښېني .

(۱) دغه له اولې سجدي څخه وروسته ناستې ته جلسه وايي .

۱۰۔ کله چې پي د دوهم رکعت د دوهمې سجده
 خه د الله اکبر په ويلو سر را پورته کړ، د جلسې په شان
 به بني پښه دروي او په چپه پښه به په قعده کښېني،
 او تشهد به لولي .

تشهد

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ
 وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
 وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ۝

۱۱۔ که چېرې لمونځ دوه رکعتي وي لکه د سهار لمونځ
 نو د تشهد نه وروسته به درود لولي .

درود

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ

إِنَّا حَيِّدٌ مُّحَمَّدٌ

(۱) که لمونځ کوونکې بنځينه وي نو درود پښې به بني خولته وباسي او په کيڼې خوا به کښېني
 داسې کښېناستلو (تَوَكَّلْ) ويل کېږي .

اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ

إِنَّكَ حَمِيدٌ مُجِيدٌ

او وړپسې به دعاء لولي .

دعاء

اللَّهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

۱۲ - بیا به له دعاء څخه وروسته د «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ،

په ویلوسره لومړی بني خواته اوبیا کيږي خواته مخ اړوي .
«وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ، به تګواړوي، او که چیرې موڅ له دو رکعتونه

زیات وي، نو د تشهد نه وروسته به د «اللَّهُ أَكْبَرُ» په ویلوسره
قیام ته پاڅېږي، او پاتې رکعتونه به د دوهم رکعت په
شان اداء کوي^(۱)، اوبیا به وروستی قعدې ته حې .

تشهد، درود او دعاء به لولي او د سلام په ګډون ولو

به لمونځ پای ته رسوي .

(۱) محترم استاد به شاګردان وپوهوي چې په غیر فرضي لمونځ کې پاتې رکعتونه د دوهم رکعت په شان اداء کېږي (او لمونځ
په فرضي لمونځ کې پاتې رکعتونه تش دي یعنې یوازې فاتحه، به ولولي او بل سورت به ورسره نه لولي. پاتې په ۲۶)

پوښتنې

- ۱ - لمونځ د اسلام خوومه بناء ده ؟
- ۲ - د مسلمان او کافر، فرق په څه شي کړي ؟
- ۳ - په تکبير تحریمه کښې نارینه لاسونه کومرځای ته اوچتوي ؟
- ۴ - په تکبير تحریمه کې ښځه، ترکومرځایه لاسونه پورته کوي ؟
- ۵ - نارینه به د تکبير تحریمه نه وروسته، لاسونه په کومرځای اوڅرنگه بزدي ؟
- ۶ - ښځه له تکبير تحریمه نه وروسته، لاسونه په کومرځای اوڅرنگه بزدي ؟

۷ - ثناء په کوم وخت کښې ويل کېږي ؟

۸ - قومۀ څه ته وايي ؟

۹ - جلسۀ څه ته وايي ؟

۱۰ - په دوهم رکعت دفاتحي د سورة نه مخکې څه ويل کېږي ؟

د ۲۴ غږ د پاورتي پرلپسې

محترم ښوونکی دې زده کوونکي وپوهوي چې د فرضي لمانځه نه وروسته دې
دادعاء ولوستل شي :

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ
يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ ط (رواه مسلم)

او هم به زده کوونکي پوه کېږي چې د دعاء په وخت کې دواړه لاسونه داوبزوپه برابري
دلچې په شکل اوچت نیول اوله دعاء نه وروسته په مخ رابینکل مسنونۀ طریقه ده .

د لمانځه وختونه

پر هر مسلمان په شپه او ورځ کېنې پنځه
وخته ملونځ فرض عین دی چه په لاندی
ډول بیانیری:

(۱) سهار

(۲) ماسپینین

(۳) مانزدیکر

(۴) ماښام

(۵) ماخستن

۱- د سبادلماڅه وخت

د صبح صادق «سپیده داغ» د ختلو سره
سم شروع کېږي او د لمر تر ختلو پورې
دوام لري.

^(۱) ښوونکی صاحب دې د صبح صادق او صبح کاذب په باره کې ښې شاگردانو ته
معلومات ورکړي.

۲- د ماسپښين د طاعنه وخت
 د ملر له نړۍ نه وروسته «د اصلي سيوري نه پرته»
 د هر شي د سيوري تر دوه چنده «دوه برابره»
 کيدو پورې دوام لري.

(۱) ځله چې لمر د آسمان له نيمايي نه د غروب (لمر پر يوانه) خواته وړاړي دغه وخت ته زوال ويل كېږي . (۲) كله چې لمر د آسمان په نيمايي كې وي . په دې وخت كې هر شي لږ شان سيوري لري چې همدغه لږ سيوري ته اصلي سيوري وايي.

وَالْقُدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ
مِنَ اللَّهِ تَعَالَى وَالْبُعْثِ
بَعْدَ الْمَوْتِ

۳- دمازديگر دما نځه وخت

دهر شي د اصلي سيوري نه پرته د سيوري له دوه
چنده (دوه برابره) کيدو څخه شروع او د لمر تر
پرېوتلو پورې دوام لري .

۴- دما بنام دما نخه وخت
دلر پر پوتلو نخه شروع او د شفق تر ورکېدو پوري
دوام کوي.

(۱) شفق مغه سپين والی دی چه د لمر پر پوتلونه وروسته د آسمان په خنډ وکښی
دغرب (لمر پر پوتلونه) وخوا ته ښکاري .

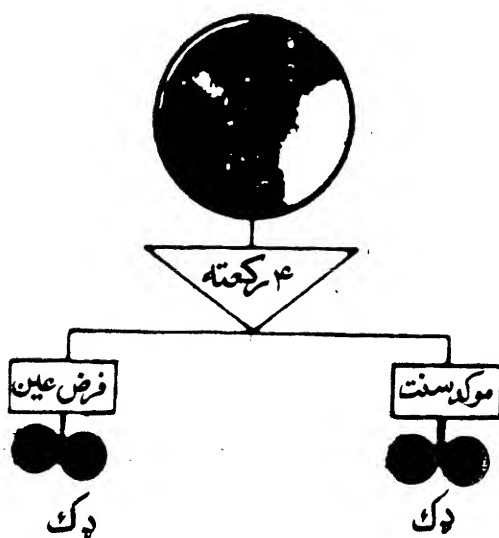
۵- دماخستن دلمانځه وخت
دشفق له ورکېدو څخه شروع اود سباختلو
پورې دوام کوي.

پوښتني

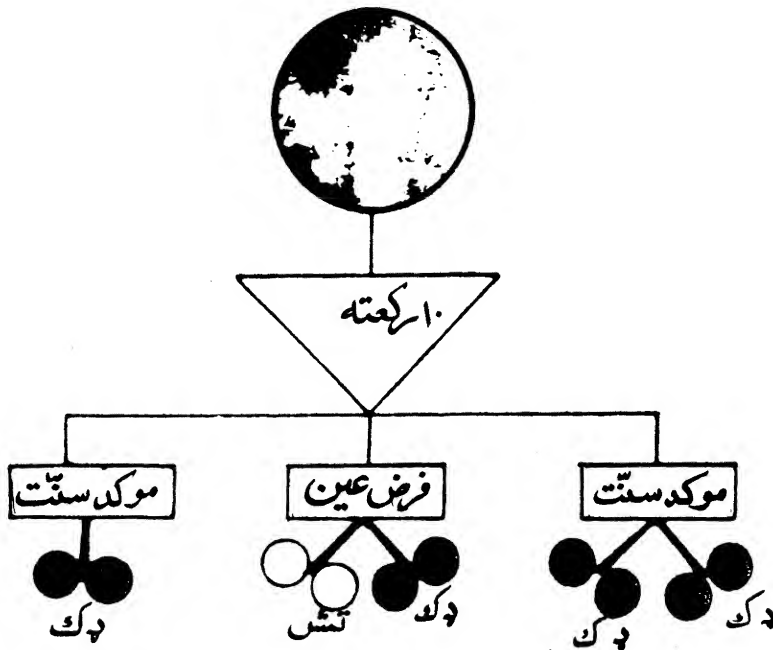
- ۱ - په هر مسلمان باندې په شپه او ورځ کبني خو وخته لمونځ فرض دی ؟
- ۲ - د سهار د لمانځه وخت وښایاست .
- ۳ - د ما سپښين د لمانځه اول او اخري وخت وښایاست .
- ۴ - د ما زديگر د لمانځه اخري وخت کوم دی ؟
- ۵ - د ما بنام د لمانځه وخت کله شروع او کله پای ته رسېږي ؟
- ۶ - د ما خستن د لمانځه لومړی وخت وښایاست .

د لمانځه دركعتونو شمېر

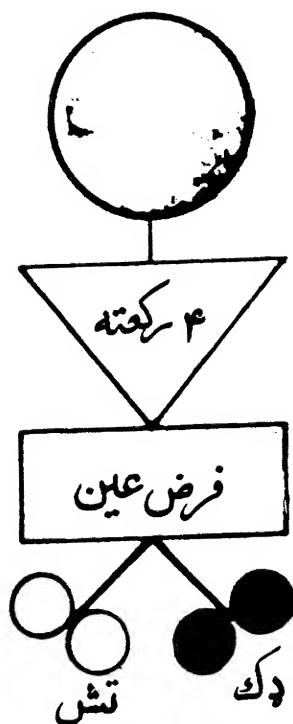
- ۱ - د سهار لمونځ څلور ركعته دي .
دوه لومړي ركعتونه سنت ، اوده وروستي
ركعتونه فرض دي .

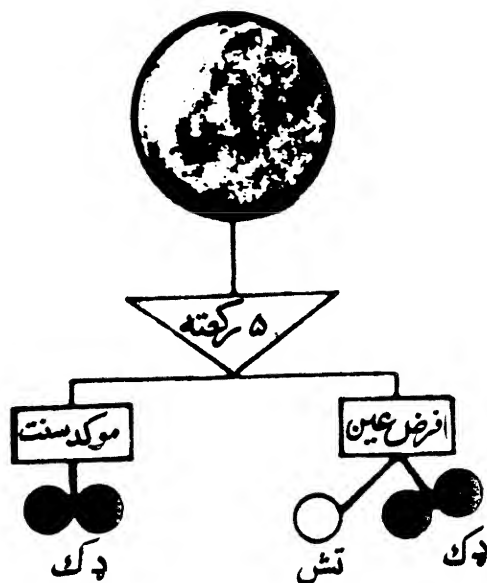
۲ - د ماسپښين لمونځ لس رکعتہ دی .
 لومړي څلور رکعتہ سنت ، بيا څلور رکعتہ فرض
 او وروستې دوه رکعتہ سنت دی .

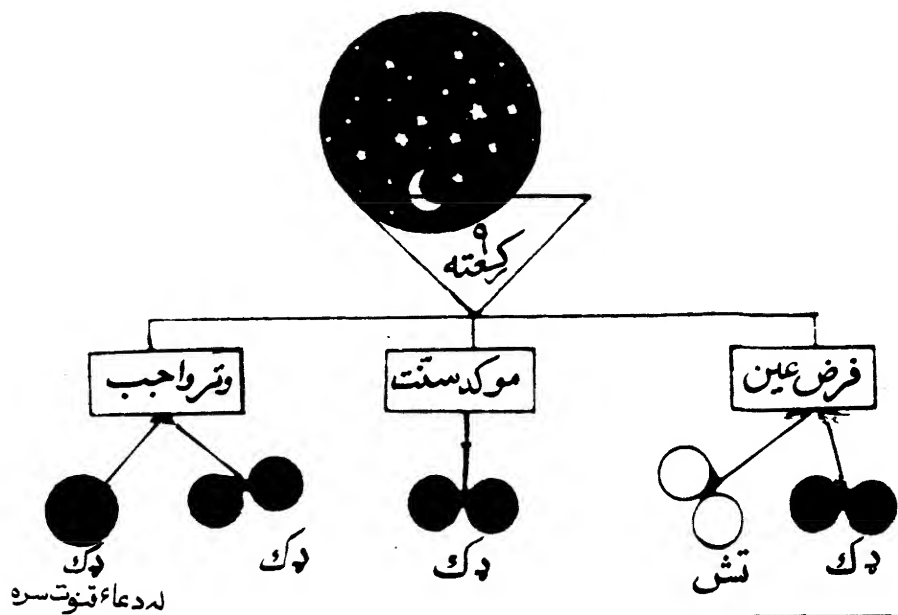
۲ - د ماښکر لښونځ خلور رکته دی .
 ټول خلور واره، فرض دي .

۴ - د مابنډام لمونځ پنځه رکعتہ دی ؛
 لومړی درې رکعتہ فرض ، او وروستی دوه
 رکعتہ سنت دي .

۵ - د ماخستن لمانځنه رڼه رڼه دی :
لومړي څلور رکعتہ فرض ، بيا دوه رکعتہ سنت
او ورپسې درې رکعتہ وتر واجب دي .

- ۱- محترم ښوونکي دې زده کوونکو ته د وتر واجب ترتیب او د دعاء قنوت د لوستلو ځای عملاً وروښيي .
- ۲- په چارټونو کې به ورته د لماغځد وختونو او رکعتونو په باره کښې مفصل معلومات ورکړي ، او زده کوونکي به ښه وپوهوي .

پوښتنې

- ۱ - د سهار لمونځ خورکته فرض او خورکته سنت دی ؟
- ۲ - د ما سپڼين لمونځ خورکته فرض او خورکته سنت دی ؟
- ۳ - د مازديگر لمونځ خورکته دی ؟
- ۴ - د ما بنام د لمانځه درکتونو شمېر په جلا جلا ډول وواياست .
- ۵ - د ما خستن د لمانځه د فرضواو سنتو درکتونو شمېر وښاياست .
- ۶ - وتر واجب خورکته دي او دعاء قنوت په کومه برخه کېښي لوستل کېږي ؟

محترم ښوونکي به زده کوونکو ته د لټونو لمانځه د چارټ تر نيم کورنۍ وظيفه ورکړي .

الله جَلَّالَهُ

الله جَلَّالَهُ یو دی .

شريک او ساری نه لري . هېچاته احتیاج
نه دي . بنه اوبد ټول د الله جَلَّالَهُ له لورې ټاکل
شویدی .

که الله جَلَّالَهُ وځواړي ، هغه کار نه کېږي .
مونږ ټول د الله جَلَّالَهُ بندگان یو ، هغه زموږ مولی او ،
واکدار دی .

مونږ د یو الله جَلَّالَهُ عبادت کوو ، بې له الله جَلَّالَهُ
څخه هېڅوک د عبادت وړ نه دی .

د جماعت لمونځ

د جماعت لمونځ موکد^۱ سنت دي .

او په جماعت سره لمونځ کول په یوازې لمونځ کولو باندې نوموړې ډیځمېز د ویناله مخې او ویشته درجې فضیلت لري .

د جماعت لمونځ د مسلمانانو ترمنځ مینه ، محبت او اتفاق زیاتوي .

د جماعت د لمانځه په کولو سره مسلمانان یو د بل له حاله څخه خبرېږي ، او یو د بل سر مرسته کوي .
نوموړې ته لازمه ده چې تر ورسو کونښن وکړو چې د جماعت لمانځه ته ځان ورسوو .

۱ . محترم استاد دې شاگردانوته سنت شرح کړي ، اود موکد سنت په معنی ي

د جماعت د لمانځه د اداء کولو ترتیب

کله چې د لمانځه وخت داخل شو ،
اذان کېږي ، څو مسلمانان خبر شي او د
جماعت د لمانځه د اداء کولو د پاره مسجد راشي
کله چې خلك مسجد ته راغلل ، اقامت ویل
کېږي ،

پدې وخت کېږي دې لمانځه کونکي په برابر و
صفونو کېږي اوږه په اوږه ودرېږي .
واړه ملکانه به د لویانو په صف کېږي نه درېږي ، په
آخر کېږي به درېږي .

امام به په زوره (الله اکبر) وايي او مقتديان به
يې ورو وايي ، او بيا به امام او مقتديان دواړه
«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ» تر آخره پورې د ځان سره ورو وايي .

وروسته به امام قرائت وايي او مقتدي به چپ وي . که امام قرائت په جهر ويلو نو مقتديان به ورته ښه غوږ نيسي او کله چې امام (وَلَا الضَّالِّينَ، ووايه، نو امام او مقتديان به ورو (اَمِيْن) ووايي . له قرائت څخه وروسته امام په زور (اللَّهُ أَكْبَرُ) وايي او رکوع ته ښکته کېږي ، مقتدي به هم په ورو (اللَّهُ أَكْبَرُ) وايي او رکوع ته به ځي .

او په رکوع کېنې به امام او مقتديان درې حله (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ) ووايي .

کله چې امام له رکوع څخه راپورته کېږي ، په جهر سره (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ) وايي ، وپېښي به مقتديان د (رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ) په ورو ويلو سره له

۱ - محترم ښوونکی پېشاگردانوته د آذان او اقامت په باره کېنې معلومات ورکړي .

۲ - محترم ښوونکی دې د جاعت د لمانځنۍ نیت او د جهر او خفيه لمانځه اوقات زده کوونکو ته وښيي .

سركوع نه پورته ڪبري .

ڪله چي امام په زور (الله اَكْبَرُ) ووايه اوسجدي
ته ولاړ، مقتدي به هم د (الله اَكْبَرُ) په ورو
ويلوپه امام پسي سجدي ته حي اوپه سجدي
کښي به درې حُلي (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى) وايي، او
په همدې ډول د امام په متابعت دوه سجدي
به پوره کوي .

دوهم رکعت به هم دلومي رکعت په
شان د امام سره اداء کوي . اوپه اوله قعده کښي
دې (الْحَيَّاتُ لِلَّهِ، تَرَعْبْدُهُ وَرَسُولُهُ) پورې ووايي .
که لمونځ دوه رکعتي وي نو درود شريف اودعا
دې هم ولولي ، او د امام په متابعت دې سلام
وگرزوي او که لمونځ څلور رکعتي يا درې رکعتي وي نو د
(عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ) له ويلو وروسته دې د امام په متابعت

پاڅي او پاتې ركعتونه دې اداء او په اخره قعده كښې
 دې د تشهد، درود، او دُعَا، له ويلونه وروسته د
 امام په پيروي بني او كين خوانه سلام وگړزي.
 امام سلام په لوړ آواز او مقتديان يې په وږ واښي .

پوښتنې

- ۱- لمونځ كول په جماعت سره فضيلت لري او كه په يوازې ؟
- ۲- د جماعت لمونځ څه ځكه لري ؟
- ۳- كله چې اقامت ويل شروع شي نو لمونځ كوونكي دې څه وكړي ؟
- ۴- كله چې امام قرائت په جهر لولي، مقتديان څه كوي ؟
- ۵- «امين»، څه وخت او څه رنگ ويل كېږي ؟
- ۶- درود او دعا په كومه قعده كښې لوستل كېږي ؟

د ګاونډي حقوق

هر هغه څوك چې زموږ په خوا كېني
اوسېږي هغه زموږ ګاونډي دی .
زموږ د پاك دين له مخې ګاونډي دېر حقونه لري .
زموږ پېغمبر ﷺ به د ګاونډيانو سره دېر
زيات احسان كاوه او مسلمانانو ته به يې نصيحت كاوه
چې د خپلو ګاونډيانو سره نېكي كوي او ضرر ورته مه
رسوي .

زموږ پېغمبر ﷺ د ګاونډي په حق كېنې
موږ ته داسې بنودنه كړې چې : په طعام كېنې د
ګاونډي برخه مه هېروي ، ان تردې چې فرمايلي
دي : په اينگولي (كغ) كېنې د ګاونډي له پاره يو
څه اوبه زياتې واچوي .

دمشرانو حقوق

خونگه چي مشران په کشرانو باندې شفقت
او مهرباني کوي نو کشرانو ته هم په کار دي
چي د مشرانو نريات عزت او احترام وساتي ،
ځکه چي زمونږ پيغمبر ﷺ فرمايلي دي ؛
چا چي زموږ پر کشرانو مهرباني ونه کړه او زموږ
د مشرانو قدر يې ونه کړ نو هغه زموږ له دلې
خه نه دی .

کله چي مشران خبرې کوي ، کشران به په ډېر
ادب کښېني او خبرو ته به يې غوږ نيسي .
او که کشران د مشرانو په مخ کښې خبرې کول وغواړي
نو په کار ده چي اجازه ترې واخلي او په ډېر ادب سره
وغږېږي ، او په نېکواو رواکارونو کې به يې امر په ښه ډول

پوښتنې

- ۱- ځاوندې چاته ويل کېږي ؟
- ۲- زمونږ پيغمبر ﷺ مسلمانانوته د ځاوندېانو په هکله څه نصيحت کاوه ؟
- ۳- کشرانو، د مشرانوسره، او مشرانولره د کشرانوسره څه کول په کار دي ؟
- ۴- زمونږ پيغمبر ﷺ کشرانوته د مشرانو په هکله څنګه بنودنه کړېده ؟

د مسجد آداب

مسجد د مسلمانانو د عبادت ځای دی .
د مسجد احترام او پاک ساتل د هر مسلمان ديني
وظیفه ده .

کله چې مسجد ته ننوړو ، بنی پنبه به لومړی کوو
او دا دعاء به وایو :

(بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ)

په مسجد کښې لمونځ ، تلاوت ، د خدای جلاله
ذکر او اسلامي سبقونه لوستل عبادت دی .
او نورې عبث او بې فایدې خبرې یا کارونه په کښې
رولنه دي .

مسجد ته به نجس یا بد بویه شیان دځان

سره نه وړو .

کله چې مسجد ته د ورتللو نیت ولرو نو د اومې هوکې
ملی ، اوم پیا ز او یا بد بویه شي له خورلو څخه به ځان
ساتو .

په مسجد کښې لارې توکول ، پوزه سوټول ، د کاغذونو
اود نورو شیانو توتې غورزول ، لوڼې کول او چغې
وهل ښه کار نه دی .

کله چې له مسجد څخه وځو ، چپه پښه به لومړی
کوړاودا دعاء به وایو :

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ

پوښتنې

- ۱- داجهان چاپيدا کړی دی ؟
 - ۲- هرچاته څوک مروزي وړکوي ؟
 - ۳- ښه اوبد د چاله لورې ټاکل شويدي ؟
 - ۴- دعبادت ورڅوک دی ؟
-

لاندې جملې پوره کړی !

- ۵- مونږ ټول د () بندګان يو .
- ۶- الله () دی .

پوښتنې

- ۱ - مسجد کوم ځای ته ویلی شي ؟
- ۲ - مسجد ته دننوتلویه وخت کبې کومه پښه لومړی کوو ؟
- ۳ - مسجد ته دننوتلویه وخت کبې کومه دعاء ویل کېږي ؟
- ۴ - په مسجد کبې کوم کارونه کول عبادت دی ؟
- ۵ - کوم کارونه کول په مسجد کبې بنه نه دي ؟
- ۶ - د مسجد څخه چې وځو، کومه پښه به لومړی باسو ؟
- ۷ - د مسجد څخه د وتلو دعاء کومه ده ؟

ARIC

B

6.421

TUA

1122 v.3

دچاپ کال سنبله ۱۳۶۸ دچاپ شمیر (۱۰۰۰۰)

د تعلیمی مرکز د نصاب مدیریت

تَسْتَ بِخَيْرٍ ط

وَمَلَى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدًا

عَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ

بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

رسول

رسول اويغمبر^(ﷺ)غه ذات ته ويل کپري چې
دخدای جَلَّالَه له خواد بند کانود لارښوونې دپارداستول
شوی وی .

دپيغمبرانو شمېرنیات وکړي يولک خلورويشت زره،
دی ، مونږ پر ټولو پيغمبرانو ايمان اوباوړلرو .

نرمونږ دپيغمبر نوم حضرت محمد ﷺ دی .

دپلار نوم يې عبدالله اودنيکه نوم يې عبدالمطلب وو .

مور يې بي بي آمنه نومېده ، په قوم عرب او په قبيله قريش
وو. د هکي معظي په ښار کښي د بني هاشمو په رڼي کورني کې
نرېزېدلی دی . حضرت محمد ﷺ دخدای جَلَّالَه

غوره بنده او وروستنی پيغمبر دی .

مونږ دده امتيان يو ، او په پيغمبري يې ايمان اوباوړ
لرو .

پوښتنې

- ۱- زه مونږ د پيغمبر صلی الله علیه و سلم نوم څه دی ؟
 - ۲- زه مونږ د پيغمبر صلی الله علیه و سلم د پلار نوم وښی .
 - ۳- محمد صلی الله علیه و سلم په قوم او قبيله څوک وو ؟
 - ۴- حضرت محمد صلی الله علیه و سلم چيرته زېږېدلی دی ؟
 - ۵- هغه پيغمبر چې تر ټولو وروستی دی وښی .
-

لاندې تش ځایونه په مناسبو کلمو ډک کړی !

- ۶- پيغمبران زريات وکړ ، دي .
- ۷- د حضرت محمد صلی الله علیه و سلم مور ، نومېده .

قرآن شریف

قرآن شریف د خدای جَلَّالَهُ کتاب دی .
د خدای جَلَّالَهُ له خوا د حضرت جبرئیل علیه السلام په واسطه
پر حضرت محمد ﷺ نازل شوی دی .
حضرت محمد ﷺ په پوره امانت د امری سره موږ
ته را رسولی دی . په دې کتاب کښې بندګانوته د دنیا
او آخرت د نیکبختیو ټولې لارې بنودلې شوی دي .
موږ په قرآن کریم پوره ایمان لرو . خو که چي د قرآن کریم
په لارښوونه عمل وکړي هغه مسلمان ګڼل کېږي ، او د دنیا
او آخرت ټکټې او بریا لیتوبونه به یې په نصیب شي .
خو که چي پر خدای جَلَّالَهُ ، پیغمبر او قرآن شریف باندي
ایمان نه لري ، کافر دی .
په آخرت کښې به یې حای د وزخ وي .

پوښتنې

۱ - قرآن کریم د خدای جلّ له خوا په چا نازل شوی دی ؟

۲ - قرآن کریم د چا له خوا په حضرت محمد ﷺ نازل شوی دی ؟

۲ - قرآن کریم د چاپه واسطه په حضرت محمد نازل شوی دی ؟

لاندې تش عایونه په مناسبو ځلو ډک کړی !

۴ - څوک چې په قرآن شریف عمل کوي هغه ته

۵ - څوک چې په قرآن کریم باندې ایمان رانه وړي هغه ته ، وایي .

محترم ښوونکی به زده کوونکو ته د قرآن وروسته احترامی لیکلي کلمات لکه ، (مجید ، شریف ، اودکریم ، ښه واضح کړي .

هجرت

د خدای جَلَّالَهُ بِهِ لَامَةُ کُتُبِ هِجْرَتِ کُکُول
عبادت دی . د خدای جَلَّالَهُ د رضا د پاره وطن پرېښودلو
ته هجرت وایي .

کافرانو زموږ پرېښخبر صلی الله علیه و سلم ظلم اوزیاتی کاوه ، او په
مکه معظمه کښې یې د دین خپرولو ته نه پرېښود ،
نو حکمتي خلکو ته د دین د رسولود پاره د خپلواصحابو سره
د خدای جَلَّالَهُ په امر له مکې معظمې څخه مدینې منورې
ته هجرت وکړ . همداسې کوم وخت چې ورسا نوزموږ
په هېواد کې خپل مزبوران تربیه کړل ، دوی د مسلمانانو
د کمزورتیا د پاره هلې ځلې شروع کړې . مسلمانانو ته
یې رنگارنگ تکلیفونه ورسول . کله چې قدرت ته ورسېدل
زموږ د پر دیني عالمان او په دین مین وروڼو یې شهیدان
کړل ، اوموږ یې زموږ په خوښه د دین پیروی او

د اسلامي ښوونې امکانات د خدای (ج) په لطف داسې برابر کړه چې د رب الارباب د رضا د حصول په پار کې به هېڅ دول قدرت زمونږ د مقدسې او ټينګې هيلې مخې خنډ کيدلای نشي .
 د بې هدف کونيزم ټول وحشيانه او غير انساني کړنه لکه عامه وژنه ، ژورندي بنځول ، چور او چپاول ، د کورونو او د کرهڼې محصولات په اور کې سيزل د شريفو او مقدسو مساجدو او متبرکو مالګو ويجاړول ، د زهر لرونکو کاڼو د نواستعمالول ، د دغجن او سموم پرو پانګند زمونږ په گران هيواد افغانستان کې فقط او فقط زمونږ د تصميم نيولو د کړنلارې کله ناکله د تاخير د پيسپک علت دی او بېر .

د افغانستان مسلمان ملت چې د جېل المتين متمسکين او د آسماني ارشاد او تمثيلين دی . د دوی د قهر او نفرت سيلاب څپانده شو . او د پاک خدای (ج) د وينا سره سم چې د اويلی (جاهدو في الله حق جهاده ۷۸ آيه د ج سور) يعنی جهاد وکړی د خدای (ج) په لار کې د خدای (ج) حق جهاد . نو ځکه د اسلام د عالي تعاليمو د ارشاد او پېر ناکې حق جهاد ته ادامه ورکوي ترڅو چې د اسلامي پوځي بله بډيوه د علمي او مسلحانه جهاد په درشل کې تقويت کړو .

گوانو شاگردانو! څرنگه چې تاسو ته څرګنده ده ، چې د اسلام د عرفان زده کوونکو دود وېولو درسي کتابونه چې په پخوانيو اتما د وېورې مربوط او استفاده کوله .

د جهاد د تنظيمونو مختومو هېرانو د زده کوونکو د افکار د تشدد د مخنيوی په منظور پدې وروستيو کې د خپلې روزنې او ښوونې مسؤلينو ته صلاحيت او محليت ورکړه چې د ټولو مضامينو او علومو کوم چې په تعليمي نصاب کې دی يو د ول کتابونه چاپ او د مجاهدينو او مهاجرينو د زامنو د استفادې د پار کې برابر کړي . چې د محتوا او مفهوم له نظره د اسلام د مقدس دين محمدی (ص) ،

غیر شریعت، اود حنفی مذهب ضامن اوساتندوی وی. اود مجاهدینو اوسلمانو مهاجرینو د ټولو اقتدار د تائید وې وی.

نوپدې اساس د ښوونې اوروزنې دم آهنگی عالی شوری چه د ټولو محترمور هېرانود تائید له مخې تاسیس شوه. چه د ښوونې اوروزنې هم آهنگی عالی شوری د افغانستان د تعلیمی مرکزاداره تاسیس کړه. چه نوموړی مرکز په خوا همو شعباتو لکه: د تعلیمی نصاب مدیریت، د نظارت او تدبیر مدیریت، د پلان او خارجي ارتباط مدیریت، د اجرائی مدیریت، مالی مدیریت، د ښوونې اوروزنې مدیریت، د سواد اوزده کړی مدیریت شامل دي.

ددی مرکز منسوبین د ټولو تنظیمونو د ښوونې اوروزنې متخصصین او مجرب اشخاص دی چه ټول غړي ئی په مجدانه او متحدانه ډول سره د اسلامی ښوونې اوروزنې د تحکیم او تعلیمی نصاب د توحید د پاره کار کوی.

پس له محنت او مشورې نه د تعلیمی نصاب متخصصین د درسي مضامینو د کتابونو د تهیې په باب کې دې نتیجې ته ورسیدل چه د جهادی سختو شرایطو اود کافي وخت د نه موندلولامله اوس اوس د دوو پخوانیو اتحادونو د درسي کتابونه ئی سره پرتله کړه او هغه عناوین او مضامین چه درماني د مشکلاتو په نظر کې نیولو سره د اسلام او جهاد گټندوی و وټاکل.

نو لکه د تعلیمی نصاب مدیریت ویارې چه هسی وخت او بخت ئی پیدا کړ ترڅو چه د دواړو جهادی اتحادونو د درسي مضامینو مختلفه کتابونه چه د مختلفو نصابونو له خوا طبع شوی و و سره پرتله کړی او هغه مطالب او عناوین ئی وټاکل چه د اسلام مقدس دین د ښوونې اوروزنې له نقطه نظر دنده کړې وېر اود زده کوونکو د پوهې سطحې سره سمون لري اود جهادي شرایطو سره موافق دی انتخاب او چاپ کړي.

وین الله التوفیق.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د بنوونکولپاره مشوره او هڅا

محترمواستادانو! السلام عليكم ورحمة الله وبركاته،

د زده کړې د پرمختګ او ښه تدريس په منظور ستاسې توجه دې لاندې متکو مراعات کولو ته راجلبوو.

۱ - محترم استاد دې ټولګي ته په اوداسه سره داخل شي.

۲ - جامې يې پاکې او د پوره نظافت خاوند وي.

۳ - څرنگه چې زده کوونکي هميشه د خپلو استادانو د حرکت او کردار څخه تقليد او پيروي کوي نو محترمواستادانو ته پکار دي چې خپل صورت او سيرت د اسلامي او شرعي اصولو په مطابق عيار ګاندي.

۴ - محترم استادان دې کوشښ وکړي چې په ټاکلي وخت کېنې خپلې ورسپارل شوې وظيفې ته حاضر شي.

۵ - مخکې له دې څخه چې محترم استادان ټولګي ته داخلېږي بايد درسي پلان يې ترتيب او تميه وي.

۶ - حتی الوسع کوشښ وشي چې درسي پلان يوازې نه وي.

۷ - د زده کوونکو د مساوي حقوقو د تأمين په منظور سعی وشي چې د ټولو زده کوونکو سره غلى السوية مريده وساتل شي.

۸ - کله چې محترم استاد ټولګي ته داخلېږي په وړين تندي او ښايسته خبره دلایي آدابو سره سم دې په زړه کوونکو باندې سلام واچوي.

۹ - کله چې محترم استاد ټولګي ته داخل شي، لومړي دې د ټولګي ټولې برخې او حصې

مشاهده او زنده کوونکوله حال احوال څخه دې ځان خبر کړي .

۱۰- د احوال څخه وروسته دې د زده کوونکو حاضري واخستل شي ، ترڅو سوږ . ناسوب ورته معلوم شي . او د مکړو ناسوبو زده کوونکو د ناسوبیتیا واقعي علت معلوم او که چېرې په توان او قدرت کېنې وي دهغوی د مشکل په رفع کولو کېنې دې دهېڅ نوع همکاري او مرستې څخه ډډه ونه کړي .

۱۱- د حاضري اخستلو څخه وروسته دې د زده کوونکو کورنۍ وطني ^{خط} کړای شي . فعاله زده کوونکي دې تقدیر او هغه زده کوونکي چې کورنۍ وطني یې نه وي راورېلي او یا غلطې ولري هغوی باید خپلواک شتیا هاو ته متوجه کړل شي ترڅو په اینډه کېنې د داسې غلطو مخنیوی وشي .

۱۲- محترم استادان باید د خپلو شاگردانو د اقتصادي او اجتماعي شرایطو او د طبع او خراج د میزاتو په هکله جامع معلومات ولري .

۱۳- د زده کوونکو د غلطو ځوابونو په مقابل کېنې دې له تحقیر او توهمین ایزه خبرو د کولو څخه ډډه وشي ، ترڅو دهغوی اخلاقي جرأت ته صدمه ونه رسېږي .

۱۴- محترم استادان دې ترهغې پورې چټې شوي درس یې په زده کوونکو باندې بنه زده کړې نه وي ، دنوي درس په تدریس دې شروع ونه کړي .

۱۵- محترم استادان دې د تدریس په وخت کېنې د شاگردانو فردي تمیزاتو ته عمیق توجه ولري ، یعنی خپل تدریس دې داسې عیار کړي چې په ټولګي کېنې هر یو (اعلیٰ ، متوسط ، ادنیٰ) زده کوونکو ته نرسیدګي وکولای شي .

۱۶- د درس شروع دې (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) په ویلو پیل کړي .

۱۷- محترم استادان دې د زده کوونکو د پوره توجه مراعاتولو د پاره د تدریس د شروع په وخت کېنې دکاږت ، فلش کارټ ، دیني قصاوو داسې نور د موثر و عواملو څخه کار واخلي .

۱۸ - دنوي درس اهداف دې زده کوونکو ته واضح اوسر وښانه کړل شي .
۱۹ - کوښښ دې وشي چې دنوي درس او تېر درس ترمنځ اړيکي اوتړلې ته پکښه کړل شي .

۲۰ - کوښښ دې وشي چې د تدريس په وخت کېنې زده کوونکو ته په دېچې فعاليتونو کېنې مستقیمه برخه ورکړل شي .

۲۱ - محترم استادان دې دهرې موضوع له تدريس نه وروسته شاگردان ارزښتي او د درس فشرده او خلاص مفهوم دې د نمونې په توگه په يواځو زده کوونکو باندې واره وکړي او تمرين کړي .

۲۲ - محترم استادان دې د تدريس په پای کېنې زده کوونکو ته کورنۍ وظيفې د هغوی د ذوق ، توان او استعداد په اندازه وچ کړي .

۲۳ - د عقايدو برخه (اَمْتٌ بِاللّٰهِ) دې په زده کوونکو باندې په حفظي توگه زده کړی شي .

۲۴ - محترم استادان دې د (خدايي) (رسول) او (قرآنکريم) پېژندنې په باره کېنې د زده کوونکو سره مباحثه وکړي او د محاورې په شکل پورتني موضوعات د کتاب د متن له مخې تکرار او تمرين کړي .

۲۵ - د زده کوونکو هغوسوالونو ته چې تفصیلي ځواب غواړي استاد پکښه ځواب ورکولو هڅه وکړي و نه کړي بلکه په ورين تندي دې ورته مشکلات حل کړي .

۲۶ - د عقيدې د برخې د تدريس په وخت کېنې داسې مسايل مروی کار نه کړي چې د زده کوونکو د شک او ترديد باعث وگرزي ، بلکه د قطعي او يقيني مسايلو سره دې تماس ونيسي .

۲۷ - محترم ښوونکي دې د اسلامي عقيدې مخالفين زده کوونکو ته معرفي او د هغوی د حېثيت او بېخلتۍ په باره کېنې دې معلومات ورکړي .
ج

۲۸ - د عباداتو په برخه کې دې د هجرت تعریف او حکمت . او د هجرت نه کول .
ضمیمه نږدې کوونکو ته په مفصل ډول بیان کړي .

۲۹ - محترم استادان دې د اسلامي جهاد تعریف او حکمت . او د جهاد نه
کولو ضمیمه نږدې کوونکو ته په مفصل ډول وښيي .

۳۰ - د اوداسه ترتیب دې د نظری نږدې کړې څخه وروسته محترم ښوونکي
په عملي توگه د شاگردانو په وړاندې ترسره کړي . شاگردان دې وپوهوي
اوبیا دې په فعالو لایقو نږدې کوونکو باندې علمی او پس وکړي ، او وروسته دې په هر
یو نږدې کوونکي د اعمل تکرار کړي .

۳۱ - د لمونځ د اداء کولو د طریقې تدریس نه وروسته دې محترم ښوونکي
د تعلیم په نیت ، د شاگردانو په وړاندې په جهر سره اداء اوبیا دې په فعالو او
لایقو نږدې کوونکو باندې اداء او وروسته دې نوبت سره په هر یو نږدې کوونکي
علمي لمونځ وکړي .

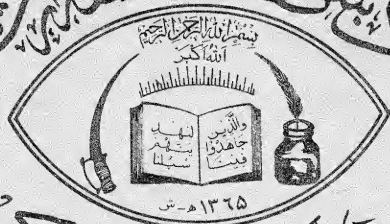
۳۲ - د جماعت د تدریس د پیل په وخت کې دې لومړي د نږدې کوونکو څخه دې
پوښتنه مطرح کړای شي : ولې د جماعت لمونځ کوو ؟

د جماعت لمونځ څخه فضیلت لري ۱(۹) اود هغوی د نظریو اخستلو څخه وروسته
دې د کتاب متن ته متوجه کړل شي . د درس مفهوم دې لومړي پخپله ښوونکي
اوبیا دې په فعالو لایقو نږدې کوونکو او وروسته دې په نوبت سره په هر یو
نږدې کوونکي باندې غږین کړي .

۳۳ - محترم ښوونکي دې د تعلیم په نیت اود امام په حیث (د جماعت
لمونځ د نږدې کوونکو په وړاندې په جهر سره اداء کړي . بیا دې په فعالو او
لایقو نږدې کوونکو اداء او وروسته دې په هر نږدې کوونکي په علمي طریقه ترسره کړي .

۳۴ - د لمانځه د وخت معلومولو د پاره دې ښوونکي د سیوري د اندازه کولو

لَا فَرْقَ بَيْنَنَا إِلَّا فِي كَلَمٍ
لَيْسَ وَفِيهِ رُفْقٌ بَيْنَنَا

کَلَامِ غَالِبِ اِتْعَالِیِّ
رُضَا مَلِیِّ

دینیات

دوہم تولگی پیارہ

مرتب: مولوی دوست محمد "فیض" اور مولوی غلام عیسی

طریقه نږدہ کوونکو ته ورنږدہ کړي او پرې تمرین دې پي کړي .

۲۵ - د اخلاقو د موضوع د تدریس په وخت کښې لومړي د نږدہ کوونکو

حڅ داسې پوښتنې مطرح کړای شي : (اخلاقي هلک چاته ویل کېږي ؟)

وروسته د هغوی د نظریو اخستلو نه دې د نږدہ کوونکو توجه د کتاب د متن خواته

مراجله کړل شي . او د کتاب د متن مفهوم « پاتې د کتاب په اخر کښې مطالعہ کړي » .
په ساده ژبه نږدہ کوونکو ته وویلای شي او وپرسې دې د هرې اخلاقي موضوع په
ارتباط د حضرت محمد د کریمہ اخلاقو حڅ یو څو نمونې بیان شي .

۲۶ - د ګاونډي د موضوع د تدریس په وخت کښې لومړي د نږدہ کوونکو

حڅ داسې پوښتنې مطرح کړای شي چې : (ښه ګاونډي چاته ویل کېږي ؟)
پدې هکله دې د نږدہ کوونکو نظریې واخلي ، بیا دې د هغوی توجه د کتاب د متن
خواته مراجعه کړي ، د کتاب متن دې په لور او اواز ولوستل شي . وروسته د متن
د لوستلو حڅ دې د درس مفهوم په ساده ژبه لومړي خپله ښوونکي او بیا دې په
پوهو او لایقو نږدہ کوونکو ، او وروسته دې په هر نږدہ کوونکي باندې تکرار کړل شي .
۳۷ - د مشرانو حقوق د تدریس د پیل په وخت له نږدہ کوونکو حڅ دې داسې پوښتنې

مطرح کړل شي چې : (مشران په مونږ باندې څه حقوق لري ؟)

(مونږ ولی د مشرانو احترام کوو ؟) په دې هکله دې د هغوی د نظریو اخستلو
حڅ وروسته د کتاب د متن خواته متوجه کړل شي ، او د کتاب متن دې په لور
او اواز ولوستل شي او بیا دې د درس مفهوم لومړي خپله ښوونکي او بیا دې په فعالو او
لایقو نږدہ کوونکو او وروسته دې په هر یو نږدہ کوونکي باندې تکرار او تمرین شي .

۳۸ - د مسجد د آدابو د تدریس د پیل په وخت کښې دې د نږدہ کوونکو حڅ

داسې پوښتنه مطرح کړل شي چې : (مسجد کوم ځای ته ویل کېږي ؟)

« څرنگه چې مسجد د مسلمانانو د عبادت ځای دی نو په هغه کېنې کوم کار کول
جایز او کوم کار کول ناجایز او ناروا دی ؟ »

د زده کوونکو د نظریو له اخیستلو څخه وروسته دې دهغوی د کتاب
د متن خواته راجلب کړل شي ، د کتاب متن دې په لومړي او ترسره ولوستل شي ،
او د درس مفهوم دې په ساده ژبه لومړي خپله بنوونکي صاحب اوبیا دې په فعالو او
لايقو زده کوونکو باندې تکرار او تمرین کړل شي .
۲۹ - مسجد ته د دخول او خروج (ننوتلو او وتلو) دعا گانې لکه څرنگه چې کتاب
کېنې ذکر شوي په زده کوونکو باندې حفظ او تکرار شي .

ننوت : - محترم بنوونکي پوهېږي چې اصول تدريس نظر مضمون ، موضوع
او شرائط ته فرق کوي نو د تدريس د پرمختگ په منظور علاوه له پورتنیو اصولو
څخه دخپلو بنوونکو او نورو ابتکاراتو څخه چې د ښه تدريس او زده کړې باعث
وگرزي استفاده وکړي او دهغه نوع کوښښ او زيار څخه دې په دې هکله
پوه ونه کړي .

په پای کېنې دې لوی الله موبز او تاسې دخپل دین د خدمت او دخپلې رضا
د حصول توفیق راپه برخه کړي (آمین)

یادونه : - څرنگه چې قرآن کریم او دینیات غالباً د یو استاد لخوا تدريس کېږي
ځکه نو محترم استادان به په نظر کېنې ونیسي چې په دوهم ټولگي کېنې قرآن کریم له اولې پارې
نر شروع او د ریمه پار تر سره لوستل کېږي . او د محفوظاتو په برخه کېنې د (فیل) ، (قریش)
(ماعون) ، (کوثر) ، (نصر) ، اولهې سورته نه حفظ کېږي .

فهرست

ردیف	عنوان
۱	محفوظات
۳	الله (جَلَّ جَلَالُهُ)
۴	پوینستی
۵	رسول
۶	پوینستی
۷	قرآن شریف
۸	پوینستی
۹	هجرت
۱۰	پوینستی
۱۱	جهاد
۱۲	پوینستی
۱۳	اودس
۱۴	د اوداس ترتیب
۱۷	پوینستی

الف

فهرست

عنوان	فخ
لهونځ	۱۸
د لمانځه د اداء کولو طریقه	۱۸
پوښتنې	۲۵
د لمانځه وختونه	۲۷
پوښتنې	۳۳
د لمانځه د رکعتونو شمېر	۳۴
پوښتنې	۳۹
د جماعت لهونځ	۴۰
د جماعت د لمانځه د اداء کولو ترتیب	۴۱
پوښتنې	۴۴
د گاونډي حقوق	۴۵
د مشرانو حقوق	۴۶
پوښتنې	۴۷
د مسجد آداب	۴۸
پوښتنې	۵۰
ب	

دینیات

د د و هم ټولگی لپاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا
قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
حضرت رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی۔

رَضِيتُ

خوبنیم

بِاللَّهِ رَبِّا

چہ اللہ مورب دی۔

وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا

او اسلام مو دین دی۔

وَبِمُحَمَّدٍ نَبِيًّا وَرَسُولًا

او محمد صلی اللہ علیہ وسلم مور رسول و نبی دی۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على نبيه الامي الامين
يرفع الله الذين آمنوا منكم والذين اوتوا العلم درجات ۝
ترجمه : خدایا! الوروی دایمات لرونکو درجې له تاسونه اوله مغوکسانونه چه یومه
لې وده په برخه کړیده .

دآیه کریمې مخه استنباط کړیږي چه هېڅ ډول حسنه عمل څرگند او بارز کیفیات ترې وې
وجود نلري .

داسلام په مقدس دین کې دپوښې او علم اهمیت ترې اندازې لوری دی چه
آسماني وچې دواقراء باسم ربك الذي خلق ۝ په مبارک آیت شروع شوی ده .
نوېدې اساس ددیني پالنې موضوع اود اسلامي تفکر ریزنه ، اقتصاد ،
سیاست ، عبادات ، اخلاقیات ، بشري حقوق دقرآني ښوونې او روزنې په
ترڅ کې داسې وجیبه ده چه دتولودجا یو لومسائلوپه درشل او ترڅ کې تریتولونه په لومړي
قطار کې موقعیت لري .

مونږ دوحدا نیت دلاړې لار و هوښی دجهت په دیرو باورو اوسفتو شرایطو کې